

**ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА
СОЈУЗОТ НА ЗДРУЖЕНИЈА НА ДИЈАБЕТИЧАРИ НА МАКЕДОНИЈА
ЗА 2021 – 2022 ГОДИНА**

Скопје, Фебруари 2021 год.

СЗДСМ е организација која се променува и развива, како функционална организација на здруженија на граѓани, со силен демократски капацитет со гарантирана транспарентност, отчетност и одговорност, сериозно посветени како инклузивна организација, како нов предизвик за учење низ работа и подложност на динамика и промени, согласно потребите на членството и заедниците. Здруженијата, се посветени за заштита за секое лице со дијабетес, предизвик кој COVID19 не научи на солидарност, еднаквост, свесност за Дијабетесот. Постојано се грижиме и силно сме посветени на решавање на потребите на лицата со дијабетес како и сите хронично болни, неделно од над 90 лица со дијабетес или годишно со над 230 граѓани. Постојано се надополнуваме со размена на совети со партнерски организации, а пред се како полноправна членка на Асоцијацијата на пациентски организации сме во координација со сите пациентски организации. Со намера директно да се посветиме на сите пациенти, ја развиваме и мрежата на здруженија и иницијативи во повеќе општини низ државата, се со цел да бидеме присутни и поблиску до секој пациент. Ззатоа во 2021 ќе се надградиме со уште најмалку 4 здруженија: Крива Паланка и Кратово, Веница, Кичево и Дебар.

Сојузот на здруженија на дијабетичари на Македонија (СЗДМ) е водечка, граѓанска организација која ги застапува правата, интересите и обврските на околу 125.000 лица со дијабетес од кои околу 45.000 инсулин зависни, во државата. Сојуз на слободно и независно здружени и организирани во 25 здруженија на граѓани во 27 општини и градот Скопје. Организацијата влијае врз подобрување на легислативата, здравствените и општествено - социјални стандарди, како и за еднаков третман на лицата со дијабетес во државата. СЗДМ со изградена структура низ државата, посветено се бори со предизвикот на пандемијата Дијабетес и новиот предизвик COVID 19. Се посветивме и на решавање на проблеми и предизвици со кои семејствата на децата со дијабетес се соочуваат, во новото ризично секојдневие на живеење и медицински третмани, со единствена цел како давање на целосна партнерска заштита и соработка на секој дијабетичар, како една од најголемите високо ризични групи. Воспоставената соработка со Националната комисија за дијабетес, Универзитетската клиника за ендокринологија, дијабетес и метаболни состојби Скопје, МАЛМЕД и центрите за дијабетес, ги идентификуваме и адресираме проблемите и можните решенија за заштита на здравјето на секое лице со дијабетес. Тековната работа и стекнато искуство, за интегрирана заедничка работа и дејствување ни даде видлив пат, за нас хронично болни со Дијабетес со комбордитети, нема повеќе да има ист начин на живеење и однесување да се вратиме кон природни критериуми, а не секогаш модерното и новото не е во прилог на лице со Дијабетес. Секако ова не значи враќање со декади назазад, но во 21 век имаме сите современи алатки и можности Квалитетот на животот да го издигнеме лично пред се, а потоа за околината.

Земајќи предвид дека значителен дел од населението има ризик фактори за дијабетес, како и потребата од зголемена едукација и превенција за инфицирање со Корона вирус, очекуваме да расте во иднина, доколку итно не се преземат соодветни мерки. Како една од водечките нации со идентификувана состојба Обезност (Дебелина), справувањето со дијабетесот е доживотен процес кој може соодветно да се контролира и да се обезбеди долг и квалитетен живот. Од друга страна, предизвикот од тешките последици од Корона, дава јасна насока дека треба да се намали несоодветната контрола на нивото на гликемија, која води кон тешки компликации, кои претставуваат голем здравствен, социјален и економски проблем. Имајќи ја предвид преваленцата на дијабетесот, импликациите од социјалниот и економски карактер може да бидат поразителни.

Мисија:

СЗДСМ е граѓанска организација чија мисија е подобрување на квалитетот на животот на лицата со дијабетес преку залагање за поквалитетен здравствен сервис за истите, едукација на нивните семејства и подигање на свеста кај граѓаните за дијабетесот, во соработка со сите стратешки партнери и надлежни институции во Македонија.

Визија:

СЗДСМ е водечка организација која ги застапува и претставува интересите на здруженијата на лицата со дијабетес. Организацијата влијае врз подобрување на легислативата, здравствените и општествено-социјалните стандарди на истите, како и за еднаков третман на лицата со дијабетес во Македонија.

Вредности:

СЗДСМ претставува заедничко семејство, кое посветено изјавува дека нас ќе не водат следните вредности:

Чесност: реализација на нашите ветувања се приоритет број еден. Секогаш сме за вистината, ќе се придржуваме кон доверливоста и почитување на приватноста на другите.

Сочувство: Ние се однесуваме со емпатија и без предрасуди, почитувајќи ги маките на другите се водиме со нашата емпатија во акција.

Интегритет: одржување на високи стандарди на личното однесување и вградување на нашите вредности во нашата организациска политика, постапки и однесување.

Солидарност: се поддржуваме еден со друг во рамките на глобалната заедница од дијабетес.

Креативност: флексибилни, бараме иновативни и алтернативни идеи, подготвени да се соочиме со предизвикот на конвенционалната мудрост и да ги користиме совесно и полезно дадените можности .

Културни вредности: ги почитуваме културните вредности и ги признаваме човековите права на сите луѓе.

Соработка: Соработка е нашиот стил на работење. Го практикуваме отворениот дијалог и слободата на изразување.

Прифаќање на ризик: Ние сме смели, сите сме различни, си поставуваме амбициозни цели и го прифаќаме ризикот при заштита на нашата организација.

Независност: СЗДСМ е независен, независноста е наша определба, не сме и не може да бидеме заложници на која било друга организација, институција, претпријатие и партија.

Истрајност и доследност: Ние сме истрајни и доследни на нашите цели, во рамките на нашите можности ќе правиме сè за подобар живот на луѓето со дијабет. Како и да учиме од своите грешки.

СТРАТЕШКИ ЦЕЛИ НА СЗДСМ

- Подигнување на свеста кај граѓаните за дијабетесот;
 - Инкорпорирање на Предложена Национална програма во Глобалната национална стратегија за незаразни болести.
 - Унапредување на едукацијата, мотивацијата и превенција од дијабетес и COVID 19;
 - Јакнење на капацитетите на здруженијата на дијабетичари и
 - Институционално зајакнување.
- **Цели на годишната програма за 2021 година:**
- Едукација и превенција од дијабетес и COVID 19,
 - Кампања за подигнување на свесноста на матичните лекари за пополнување на регистарот за пациенти со шеќерна болест,
 - Дигитализација на дијабетесот во Македонија,
 - Одбележување на 20 години СЗДСМ и 100 години Инсулин,
 - ДИА ЕУРО ТИМ,
 - Институционално зајакнување на здруженијата и сојузот.

ЦЕЛНИ ГРУПИ :

- 25 здруженија на лица со дијабетес и нивни асоцијации и неформални групи на граѓани,
- 125.000 лица со дијабетес од кои околу 44.000 инсулин зависни дијабетичари,
- Здравствените власти, медицински установи, орагнизации и бизнис заедницата.

За СЗДСМ највисок приоритет кон државата, се: **инкорпорирање на десетгодишна Национална програма за дијабетес, функционален Национален регистар на дијабетичари, заокружување на процесот за најсовремен менаџмент на дијабетес со набавка на современи дигитални медицински помагала за континуирано мерење гликемија за сите лица со дијабетес, пред се системите за континуирано мерење на гликемија за 500 деца и адолесценти во државата, како и набавка на нова и иновативна терапија. Да се унапредат здравствените бенифиции за лицата со дијабетес.**

СЗДСМ - своите активности и акции ќе ги фокусира на концептите:

- Совладувањето на предизвиците, кои како критични ги наметна Корона вирусот за лицата со дијабетес, со **организирање едукации** со цел да се превенира и успешно да се менаџира дијабетесот. Со менторство од медицински лица, ќе се снимаат 11 електронски едукации (теле-медицина) на теми за психолошка поддршка, исхрана за време на корона, за менаџирање со редовно мерење на гликемија, аплицирање на терапија и справување со различните вредности, како и за справување со комбордитети (ретинопатија, тироидна жлезда, невропатија, нефропатија...);

- **Меѓународна (регионална) соработка и вмрежување** - ќе се посветиме на воспоставување на комуникација, размена на информации, консултации и сл. со земјите од регионот, за запознавање со националните сојузи и нивните активности поврзани со новите предизвици со COVID 19. Особено важно е да се реализира една средба со два национални сојузи, каде се видливи позитивните икуства за обезбедување на квалитетен живот на лицата со дијабетес и корона вирусот, пред се на Република Хрватска и Република Грција.
- СЗДМ ќе се ја засили со активности кои ќе започнат со истражување на нивото на сегашното задоволство и потребите на целната група, по што ќе се организираат 16 работилници на кои ќе бидат презентирани резултатите од задоволството на квалитетот на животот од лицата со дијабетес и нивните семејства и предлог решенија за унапредување на квалитетот на живот. Целта на активностите е да се обезбедат релевантни информации за квалитетот на влијание на терапијата, пред се инсулинска, која се аплицира на лицата со дијабетес, таблетарната терапија, замена на терапија, како и игли со кои се аплицира терапијата, глукомери и ленти за менаџирање со вредностите на дијабетесот.
- Регионалниот пристап на организирање, ќе обезбеди безбедна комуникација и работа и на здруженијата координирани од сојузот и самите здруженија согласно регионалната организираност. Затоа, ќе се унапредува работењето во мрежа на сите 8 региони кои примарно ќе собираат информации и ќе ги споделуваат од здруженијата кон сојузот и повратно кон здруженијата од регионот. Грижата за обезбедување на поквалитетен живот преку одлично здравје на лицата со дијабетес, ќе се води преку електронските мрежи за комуникација, како и социјалните мрежи. Ќе се воспостави редовна комуникација во група каде најмалку два пати неделно ќе се организираат работилници, на кои ќе се споделуваат искуства за надминати проблеми и најдени решенија.
- СЗДМ ќе ја заокружи внатрешната реорганизација и структура, обезбедувајќи функционална демократска организација, која е препознатлива како застапник на лицата со дијабетес. Внатрешното ревитализирање и надворешната поставеност, ќе се заокружат со усвојување на Стратешки план за развој на СЗДМ за периодот 2022 – 2026 година.
- Особено внимание членките на сојузот, ќе посветат на зголемување на свеста на лицата со дијабетес и нивните семејства, за зачувување на здравата животна средина, која нема да биде загрозувана од нашиот медицински материјал, кој секодневно го користиме. Затоа, ќе воспоставиме соработка со сите медицински установи каде има инсулински депоа за да се организира **собирање на искористени инсулини пенкала, игли и ленти** и ќе се собираат во специјализиран сад за собирање на медицински отпад. Овој концепт покажува дека ние сме свесни граѓани, кои се посветени на влијанието за квалитетен живот и остранување на сите ризици од медицинскиот материјал кој ние го користиме.

СОРАБОТКА

Реализацијата на активностите се заснова на принципот со партнерска соработка со релевантни и засегнати страни. Успешна соработка, на веќе воспоставените принципи на стратешки цели и намери со Националната комисија за дијабетес, Научното здружение на ендокринолози и дијабетолози на Македонија, Клиниката за ендокринологија, дијабетес и болести на метаболизмот, Клиниката за детски болести, Центрите за дијабетес при ЈЗУ низ државата, особено со Агенцијата за лекови и медицински средства МАЛМЕД и Институтот за јавно здравје, ќе ги унапредиме можностите за креирање на заеднички програмски определби и проектни акции.

СЗДМ е посветен за континуирана соработка со Фондот за здравствено осигурување на Македонија, (соодветни експерти од областа), како и експерти од фармакоекономијата, медицинските професионалци, институции и општините. Воедно ќе се посветиме и на соработката со јавниот здравствен сектор, приватните здравствени институции, компании, граѓански организации и други. Ние ќе посветиме сериозно внимание на градење на заедничка соработка со лекарите од семејна медицина и соодветните стручни здруженија, сите останати клиници каде што се третираат компликации од дијабетесот (Кардиологија, Нефрологија, Офталмологија, Неврологија, Неврохирургија, Тораковаскуларна хирургија, Пластична хирургија, Гинекологија и акушерство, Стоматологија и др.). Лекарски комори, лекарски друштва, министерства и управи кои се надлежни за унапредување на условите за образование, работа и живот на лицата со дијабетес. Дијабетесот како заеднички имател на сите луѓе, не насочува на итна потреба за воспоставување на регионална соработка со националните сојузи и организации на лица со дијабетес, како и со Европската мрежа на здружување на лица со дијабетес, пред се со националните сојузи во Р. Хрватска, Р.Грција и другите од опкружувањето.

СВЕШТИ ДЕН НА ДИЈАБЕТЕСОТ – 14 Ноември

Одбележувањето на Светскиот ден на дијабетесот, како еден од централните настани во 2021 година, СЗДМ ќе подготви посебна програма за одбележување на 14 Ноември, во чии рамки се сите членки на сојузот, ќе го посветат на јубилејните 20 години СЗДМ и 100 години Инсулин, мотото и темата за истото ќе бидат усогласени со генералиите од Интернационалната Дијабетес Федерација. Концептот за активности ќе се насочи кон соработка со јавните инситутции, образовните установи и приватниот сектор како и здружување на оние кои се најмногу засегнати од оваа тема.

ДИА ЕУРО ТИМ

За подобар и поквалитетен живот на лицата со дијабетес тука е нашиот Диа еуро тим кој преку промовирање на спортот како во Македонија така и надвор преку учество на меѓународни турнири им го олеснува животот на нашите најмлади пациенти со тоа што работи на :

- Едуцирање и кревање на свеста за дијабетесот,
- Прикажување на важноста од физичка активност за добра контрола на дијабетесот,
- Промовирање на здрав начин на живот,
- Борба против дискриминација на лицата со дијабетес,
- Разбивање на стереотипи и митови за дијабетесот,
- Промовирање на ДиаЕуро,
- Разменување на искуства преку границите и развивање на паралелна комуникација помеѓу членките асоцијации на ИДФ.

СТРУКТУРА

Креираните активности во годишна програма, се пред сè на 25 здруженија на дијабетичари, кои секојдневно се активно посветени на борба со дијабетесот и спречување на пандемијата од корона вирус. Лидерството на СЗДСМ заедно со извршните органи и регионалните координатори ќе ги планираат, реализираат и ќе ги мерат видливите резултати од активностите. СЗДСМ својот буџет ќе го практикува преку проектно работење, со донации, спонзорства и партнерски односи со компании, граѓани, локални власти и Националната комисија за дијабетес. Посебен акцент оваа година ќе биде ставен на соработката и активното членување во Асоцијацијата на пациентски организации на Македонија, како и соработка со организации на пациенти, како и на други чија цел се почитување на човековите права, слободи и правото до пристап до здравство кое овозможува квалитетен живот на граѓаните.

ОЧЕКУВАНИ ПРОМЕНИ

Здруженијата на лица со дијабетес здружени во СЗДМ како и партнерските организации и Сојузи, ќе ја спроведува програмата, со надеж дека државата ќе ја инкопорира предложената Националната програма за дијабетес, ќе се воспостави функционален Национален регистар на дијабетичари, да се донесе првиот Акционен план за имплементација на Националната Програма, за да се зголеми свесноста кај граѓаните за ризикот од дијабетес. СЗДМ очекува да воспостави целосна функционална внатрешна структура, каде секоја иницијатива и/или предлог ќе биде брзо ефективно и ефикасно разгледана и по можност спроведена. Со делувањето на СЗДМ императиви во годината ни се: да се овозможи еднаков пристап до најсовремената иновативна терапија и медицински помагала за континуирано мерење гликемија за сите лица со дијабетес и да се покаже преваленца на пад на растот на дијабетесот во државата, да се намали бројот на пациенти со комбордитети и да се заштити населението од ширење на пандемијата од COVID 19.

АКЦИОНЕН ПЛАН ЗА РАБОТА:

Стратегиска цел на СЗДМ:				
• Цел 1: Кампања за подготовка на Национален регистер				
Активности	Временска рамка	Одговорен/вклучени	Целна група	Индикатор
Кампања за Инкорпорирање на Предложена Национална програма во Глобалната национална стратегија за незаразни болести	Континуирано	Претседател, Секретар	Валада МЗ Собрание	Усвоен план Изработен Регистер
Дебати 8	Квартално	УО Членови на СЗДМ Експерти МЗ		
Медиумска кампања 24 интервјуа	2 пати месечно	Здруженијата	Граѓани Институции	Објавени интервјуа
Кампања преку социјални мрежи	Квартално	Веб админ	Граѓани	
Електронски едукативен центар на СЗДМ	Континуирано	Претседател/ Секретар и Клиника за ендокринологија	Здруженијата	Превземена обврска и функционална страна/ЕЕЦ
• Цел 2: Едукација и превенција од дијабетес и COVID19				
Теле медицина за лица со дијабетес	Континуирано	Претседател и Одговорен за едукација	Доктори и Лица со дијабетес	Одржани 24 теле – работилници
ВЕБ едукација www.diabetes.mk	Континуирано	Секретар и Веб администратор	Лица со дијабетес	Поставени најмалку 20 едукативни брошури и линкови
Брошури и флаери	Континуирано	Секретар и Автори на брошури Здруженија	Лица со дијабетес Граѓани	Издадени 20 – 27 наслови на брошури, издадени 15 флаери
Едукативни работилници	Континуирано по 12 во година	УО Здруженијата МЗ Општини	Лица со дијабетес Граѓани	24 едукативни работилници

• Цел 3: Здравствени бенефиции за лицата со дијабетес				
Да се соберат предлози од здруженијата за бенефиции	До 30 Април	Здруженијата	Лицата со дијабетес	Направен предлог за бенефиции
Програма за бенефиции на СЗДМ	Мај	Претседател УО		
Истражување за состојбата со Дијабетесот	Септември 2021 – Мај 2022	Секретаријат		Анализа со препораки
• Цел 4: Лобирање - Дигитализација на дијабетесот во Македонија				
Програма за лобирање на СЗДМ	Февруари Април - Мај	Здруженијата УО		
Лобирање за пренасочување на донаторски средства (од фармацевтски компании) за едукација на матични и други доктори за едукација на лицата со дијабетес)	Април - Мај	УО	Фармацевтски компании	Одржани состаноци 10 Трибини 8
Набавка на Системи за континуирано мерење на гликемија	Континуирано	Претседател на СЗДМ БАЛАНС МК	Национална комисија за дијабетес, МЗ, ФЗО	Акционен план за набавка за 500 деца
Развоен план за едукација на доктори во примарно и секундарно здравство	Јуни - Јули	УО здруженијата	Доктори	Подготвен план
• Цел 5: Институционално зајакнување на здруженијата и сојузот				
Воведување на стандарди за работа и Политика на квалитет	Јуни 2021	Управен одбор на СЗДМ	Управен одбор	Усвојување на правилници и постапки
Избор на Секретар	Март 2021	Претседател на СЗДМ	Управен одбор	Избор и именување
Назначување на одговорни лица/комитети	Јуни 2021			
8 регионални координатор	Континуирано	Секретар на СЗДМ	Управен одбор	План за акција
Барање пари/фондови за финансирање на активностите на СЗДМ	Континуирано	Претседател на СЗДМ, Секретар и Проект координатори	Управен одбор	Предлог проекти и Барања /Апликации
• Цел 6: ДИА ЕУРО ТИМ				
Подготовки на тимот за	Континуиран	Претседател	Футсал Тим	План за тренинзи и

настап на ДИАЕУРО 2021 и 2022	о	на СЗДМ и ЗД Алегрија, Скопје		учество
Аплицирање за организација на ДИЕУРО 2022	Прв квартал 2022	Претседател на СЗДМ и ЗД Алегрија	ФФМ, СУС и СФМ	Апликација со склучени меморандуми за реализација
<p>• Цел 7: Одбележување на 20 години СЗДСМ и 100 години Инсулин Вмрежување, Конференции, настани, дружење</p>				
Учество на домашни и меѓународни конференции	Континуирано	Секретар Здруженија		
Организација на Форум 20 години СЗДСМ „Што сторивме против Дијабетесот?“	Април - Мај 2021	Претседател на СЗДМ/УО Одбор за одбележување	Сите чинители	
Организирање на годишна конференција/спортски настан на СЗДМ	Континуирано	Здруженија		

Областите на активностите:

- ❖ Волонтирање - преку промоција и развој на волонтерството,
- ❖ Промовирање на социјална солидарност,
- ❖ Следење на јавната политика и застапување,
- ❖ Развој на граѓанското општество,
- ❖ Информации од јавен карактер и медиуми - преку следење на општествената одговорност на медиуми и други јавни информации и активности на медиуми,
- ❖ Задушвање и заштита од дискриминација - преку заштита на правата на семејството, децата и млади лица со посебни потреби, права на стари лица, заштита и права на пациентите,
- ❖ Развојна соработка - преку образование и унапредување на здравјето,
- ❖ Образование - преку едукација за одржлив развој, здрав начин на живот и зачувување на природата,
- ❖ Социјална помош и поддршка,
- ❖ Социјални услуги - советување и помош, домашна помош, психосоцијална поддршка, стручна помош и поддршка,
- ❖ Физички активности и игри изведени на организиран начин заради промоција здравје и рекреација,
- ❖ Превентивно дејствување, унапредување и заштита на здравствени услови - создавање услови за подобар квалитет на живот за пациентите со хронични заболувања.

Управен одбор на СЗДСМ:

1. Диме Велев
Претседател	4. Владо Златковски
2. Лидија Дамјанова
Потпретседателка	5. Драган Станковски
3. Јордан Синадинов	6. Биљана Солунчевска
	7. Воислав Јовановиќ
	8. Душко Игневски

Надзорен одбор на СЗДСМ:

1. Тони Митев – Претседател
2. Мирјана Димеска - член
3. Иво Дукоски – член

СОБРАНИЕ на СЗДСМ:

1. Здружение на дијабетичари - Струга	13. Здружение на дијабетичари „Светлост за нас“ – Прилеп
2. Здружение на дијабетичари на Општина Охрид	14. Здружение на лица со дијабетес „Шеќерче – Lollipop“ - Велес
3. Здружение на дијабетичари – Тетово	15. Здружени за заштита и едукација на дијабетичари „БУВ“ - Скопје
4. Здружение на дијабетичари – Гостивар	16. Здружение на дијабетичари „Сончева светлина“ - Демир Хисар
5. Здружение на дијабетичари – Куманово	17. Здружение на дијабетичари на Делчево и Македонска Каменица
6. БАЛАНС МК - Здружение на лица со дијабетес тип 1 на Македонија	18. Здружение на дијабетичари – Берово
7. Здружение на лица со дијабетес „Алегрија“ – Скопје	19. Здружение на дијабетичари – Пробиштип
8. Здружение на дијабетичари „Дијабетичар ИНС“ - Штип	20. Здружение на дијабетичари – Кочани
9. Здружение на дијабетичари „Силна надеж“ – Свети Николе	21. Здружение на дијабетичари на Радовиш, Подареш и Конче
10. Здружение на дијабетичари „Гликоза“ – Струмица	22. Здружение на дијабетичари на Општина Битола
11. Здружение на лица со дијабетес „Дијабет ПОЛОГ“ – Тетово	23. Здружение на дијабетичари – Неготино
12. Здружение на лица и деца за дијабет тип 1 „ИСКРА“ - Битола	24. Здружение на дијабетичари – Кавадарци
	25. Здружение на граѓани со дијабетес за општините Гевгелија, Богданци и Дојран

26 февруари 2021 год.
Скопје

Собрание на СЗДСМ
Претседател,
Димче Велев